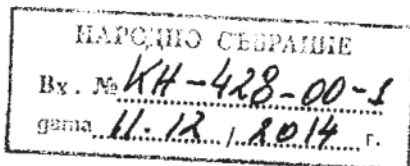

НАЦИОНАЛНО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО
НА СТУДЕНТСКИТЕ СЪВЕТИ

Изх. № 212/09.12.2014 г.

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА ПАРЛАМЕНТАРНАТА КОМИСИЯ
ПО ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
КЪМ 43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ,
Г-ЖА МИЛЕНА ДАМЯНОВА

СТАНОВИЩЕ

ОТНОСНО: Законопроект за държавния бюджет за 2015 година

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДАМЯНОВА,

Във връзка с обсъждането на законопроекта за държавния бюджет за 2015 година Национално представителство на студентските съвети в Република България, като единственият законоустановен орган за защита на правата и интересите на обучаващите се в системата на висшето образование в страната, изказва следното становище.

Притеснени сме, че има реална опасност голям процент студенти да останат без средствата, предвидени да изпълнят държавната социална политика за предоставяне на стипендии от държавния бюджет. В проекта за бюджета на висшите училища за 2015 година ясно виждаме непроменения размер, т.е. реално намаленият размер на втория компонент в бюджетната субсидия. Това са средства, предвидени за социално-битови разходи за студенти и докторанти (за стипендии, общежития и столове). За 2015 година тези средства е предвидено да са в размер на 47,5 млн. лв., независимо от факта, че броят на студентите е с 4 342 повече спрямо 2014 година, когато средствата са били същите.

Предвид тенденциите на увеличаване на броя на учащите майки и на докторантите в редовна докторантура, които се възползват от стипендии по реда на ПМС 90, смятаме за необходимо увеличението на средствата. Докторантите са бъдещите преподаватели и научни работници, които имат нужда от подкрепа и спокойствие, за да развият научна дейност.

Националният студентски орган апелира от години средствата за стипендии да бъдат увеличени. Не е нормално в една европейска държава да получиш стипендия в размер на 50 лв. на месец. Въпреки препоръките от ЕК за увеличаване на средствата от държавния бюджет за стипендии и предвидените в проекта за Стратегия за развитие на висшето образование стимули, държавата планира да намали тези средства. Добре би било законодателите да имат предвид именно тези препоръки и текстове от Стратегията, когато гласуват държавния бюджет.

Нещо повече, много студенти ще останат и без стипендии по линия на европейско финансиране, защото в новия програмен период се предвижда намаляване на средствата за стипендия за успех и специална стипендия.

Притеснени сме от планираното съкращаване на средствата по проекта в рамките на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“.

Проучване на Министерство на образованието и науката показва, че 37% от получилите такава стипендия я използват за покриване на семестриалните си такси. Това изпълнява специфична цел, заложенa в рамките на новата оперативна програма - за равен достъп до образование. 30 % използват получените стипендии, за да си закупят учебници, т.е. подобрява се достъпът до знания и качеството им; 17% си купуват компютри или техника, за да покрият липсата в университета.

Гледайки тези проценти, за нас остава непонятно, защо самият проект е намален драстично, като за него в следващия програмен период, който е с продължителност 5 години, са предвидени само 39 000 000 лв.?

Средствата за социално-битовите нужди се изразходват също и за субсидиране на леглоден и храноден в студентски общежития и столове. Предвид ситуацията в страната - повишават се цените на всички компоненти, формиращи цената на леглоден и храноден - ток, вода, храни, е непонятно защо субсидията за тези дейности се намалява, вместо да се увеличава? Не можем да искаме високи резултати и качество на висшето образование при положение, че студентите нямат елементарни условия, за да продължат своя учебен процес извън аудиторията. Нямат спокойствието, нямат условията, нямат нормална среда.

От съществено значение е и фактът, че продължава намалението на средствата за капиталови разходи, които от 13 млн. лева през 2009 година, спаднаха значително и за 2015 година са предвидени едва 4,5 млн. лева. Надяваме се, че ще бъдат отпуснати и целеви средства за ремонт на студентските общежития, които имат необходимост от подновяване, тъй като целеви средства за тях не са предвиждани от 2008 година.

Друго особено важно нещо е, че в проекта за бюджет за 2014 година не е изпълнено изискването на Закона за висшето образование за ръста на субсидията за научна и художествено-творческа дейност, а именно - не по-малко от 10% от субсидията за издръжка на обучението. От 2009 година до сега, а както и за 2014 година, тя е в размер на 8 млн. лева. Според чл. 91 от Закона за висше образование тази субсидия трябва да е не по-малко от 10 % или 32 млн. лева. Следователно, държавата ощетява университети системно и смятаме, че е време това положение да се промени.

Разбираме, че икономическата ситуация в страната е сложна и трябва да се вземат навременни мерки, но смятаме, че висшето образование е лостът за това. Във време на криза най-много трябва да се залага на образование и наука, защото тази инвестиция е стратегическа.

Оставаме на разположение за дискусии по темата и вярваме, че ще намерите подходящите механизми за справяне със ситуацията.

09 Декември 2014 година
град София

Д-р Ангел Георгиев
ПРЕДСЕДАТЕЛ